

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

α. 1314/14 14^{ος}
β. 1326
γ. 1355

Περιοχή Μακεδονία Πόλη ή Χωριό Βέροια

Νομός ή Έπαρχία Ημαθίας Μοναστήρι ή Έκκλησία Ναός της Αναστάσεως του Χριστού ή "Ο Χριστός".

Αρχιτεκτ. τύπος Μονόχωρος ξυλόστεγος

Τοιχογραφίες Κτητορική επιγραφή στην εσωτερική επιφάνεια του δυτ. Γεωργίου τοίχου με χρονολογία 1315 και το όνομα του ζωγράφου Καλλιέργη.

Στο τεταρτοσφαίριο της κόγχης η Πλατυτέρα ανάμεσα σε σεβίζοντες αγγέλους. Πάνω από την Θεοτόκο το Άγιο Μανδήλιο και πιο πάνω, στο τύμπανο του τριγώνου η προτομή του Χριστού. Στον ημικύλινδρο της κόγχης τέσσερις ιεράρχες. Οι επιφάνειες των τοίχων διαιρούνται σε τρεις οριζόντιες ζώνες: στην ανώτερη το Δωδεκάορτο και άλλες συνθέσεις - η Προδοσία, ο Ιησούς προ των Αρχιερέων και του Πιλάτου, Ελκόμενος, Ανοδος στον στυρό, Θρήνος και Ανάληψη. βλ. π. Χρονολογία 1314/5 / (1314/5) και 1326, 1355, 1727.

Κατάσταση Καλή Συντήρηση τοιχογραφιών 1987: 88 [ιν 197α-β]

Βιβλιογραφία Πελεκανίδης Α.Δ. 16 (1960), σελ. 225. Χιονίδης 1961, σελ. 66. Μιχαηλίδης 1965, (Α.Δ. Β3) σελ. 474. Πελεκανίδης 1973, Panayotidi 1975, σελ. 309-314, εικ. 4, 5. Χατζηδάκης 1979 Θ, σελ. 442, 1982 σελ. 347. Μουζίκι 1978γ, σ. 66-68, εικ. 21-22
ο ίδιος

Λείπει η Πεντηκοστή. Στην μεσαία ζώνη εγκόλπια με προτομές
Ευαγγελιστών, Προφητών, Αγίων, Μαρτύρων. Στην κατώτατη ζώνη
ολόσωμοι Ιεράρχες, Μάρτυρες, Όσιοι. Επάνω από την δυτική θύρα
στο αφίδωμα εξωτερικά: ο Χριστός στηθάτος (Καλλέργης)

Θεολογίδου 1987 σ. 435⁽⁴⁶⁾ Παπαζώτος -1988 σ. 409^[v. 407]

Αχειμάστου Ποταμιάνου 1994 σ. 242. φωτ. 121-22.

Παπαζώτος 1994 σ. 172-4

Πέριαν 1966-67, σ. 323 (βιβλιογραφία)

Ευγενίδου 1985, σ. 246 (46), Κωνσνίδου 1986, σ. 156 (46)

Πετκω 2001, σ. 7, αρ. 4

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

14

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
Νομός ή Έπαρχία ΗΜΑΘΙΑΣ Πόλη ή Χωριό Βέροια
Μοναστήρι ή Έκκλησία Ναός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ἢ "Ὁ Χριστός"

Ἀρχιτεκτ. τύπος βασιλική μονόχωρη

Τοιχογραφίες Κτητορική ἐπιγραφή στήν ἐσωτερική ἐπιφάνεια τοῦ δυ-
τικού τοῦχου μέ χρονολογία 1315 καί τό ὄνομα τοῦ ζωγράφου
Καλλιέργη.

Στό τεταρτοσφαίριο τῆς κόγχης ἡ Πλατυτέρα ἀνάμεσα σέ σεβίζοντες
ἄγγέλους. Πάνω ἀπό τή θεοτόκο τό "Ἅγιο Μανθῆλιο καί πτό πάνω,
στό τύμπανο τοῦ τριγώνου ἡ προτομή τοῦ Χριστοῦ. Στόν ἡνικύλινδρο
τῆς κόγχης τέσσερις ἱεράρχες. Οἱ ἐπιφάνειες τῶν τοίχων διαί-
ροῦνται σέ τρεῖς ὀριζόντιες ζῶνες: Στήν ἀνώτερη τό Δωδεκάορτο
Θ.δ.

Χρονολογία 1315

Κατάσταση καλή

Βιβλιογραφία: Πελεκανίδης, 1973, - ΠΑΝΑΥΟΤΙΔΙ 1975, σ. 309-314, εἰκ.

4, 5. Χατζιδάκης 1979 θ' σ 442, 1982 σ 347

Χιονίδης 1981 αββ Πρ ἐκκλ 16 (1960) σ. 225, Μιχαηλίδης 1965
Β3 σ. 474

καὶ ἄλλες συνθέσεις, ὅπως ἡ Προδοσία, ὁ Ἰησοῦς πρὸ τῶν
Ἀρχιερέων καὶ τοῦ Πιλάτου, Ἐλκόμενος, ἡ Ἀνοδος στο
σταυρό, Θρῆνος καὶ Ἀνάληψη. Λεῖπει ἡ Πεντηκοστή.

Στὴ μεσαία ζώνη ἐγκόλπια μέ προτομές τῶν εὐαγγελιστῶν,
προφητῶν, ἁγίων, μαρτύρων. Στὴν κατώτατη ζώνη ὁλόσωμοι
ιεράρχες, μάρτυρες, ὄσιοι.